

GRAMÁTICA EN GALEGO

Nome:

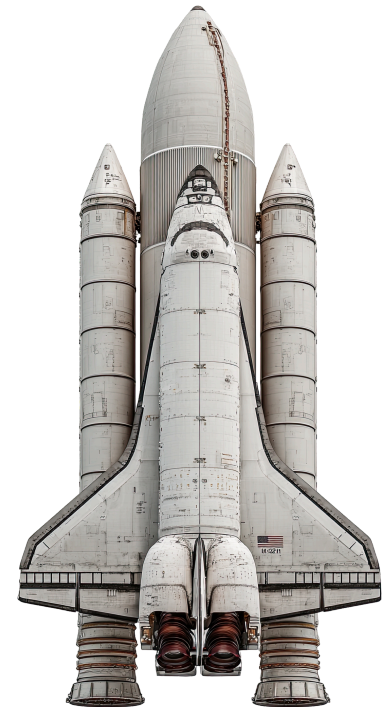
QUE É A GRAMÁTICA?

A **gramática** son as normas que empregamos para falar e escribir as cousas con sentido, indicándonos onde se ubica cada palabra e así poder comunicarnos. Por exemplo:

“O meu soño é viaxar ao espazo e ver a Terra dende alí”.

"Dende Terra viaxar e ao meu soño ver alí é o espazo a".

UNIDADE 1 A LINGUAXE E AS LINGUAS

As persoas podemos comunicarnos de moitas formas; xestos, sons, imaxes, aínda que normalmente empregamos a **linguaxe** tanto ao **falar** como ao **escribir**. Para que isto suceda, necesitamos empregar a **mesma lingua**.

IMAXES

XESTOS

SONS

LINGUA

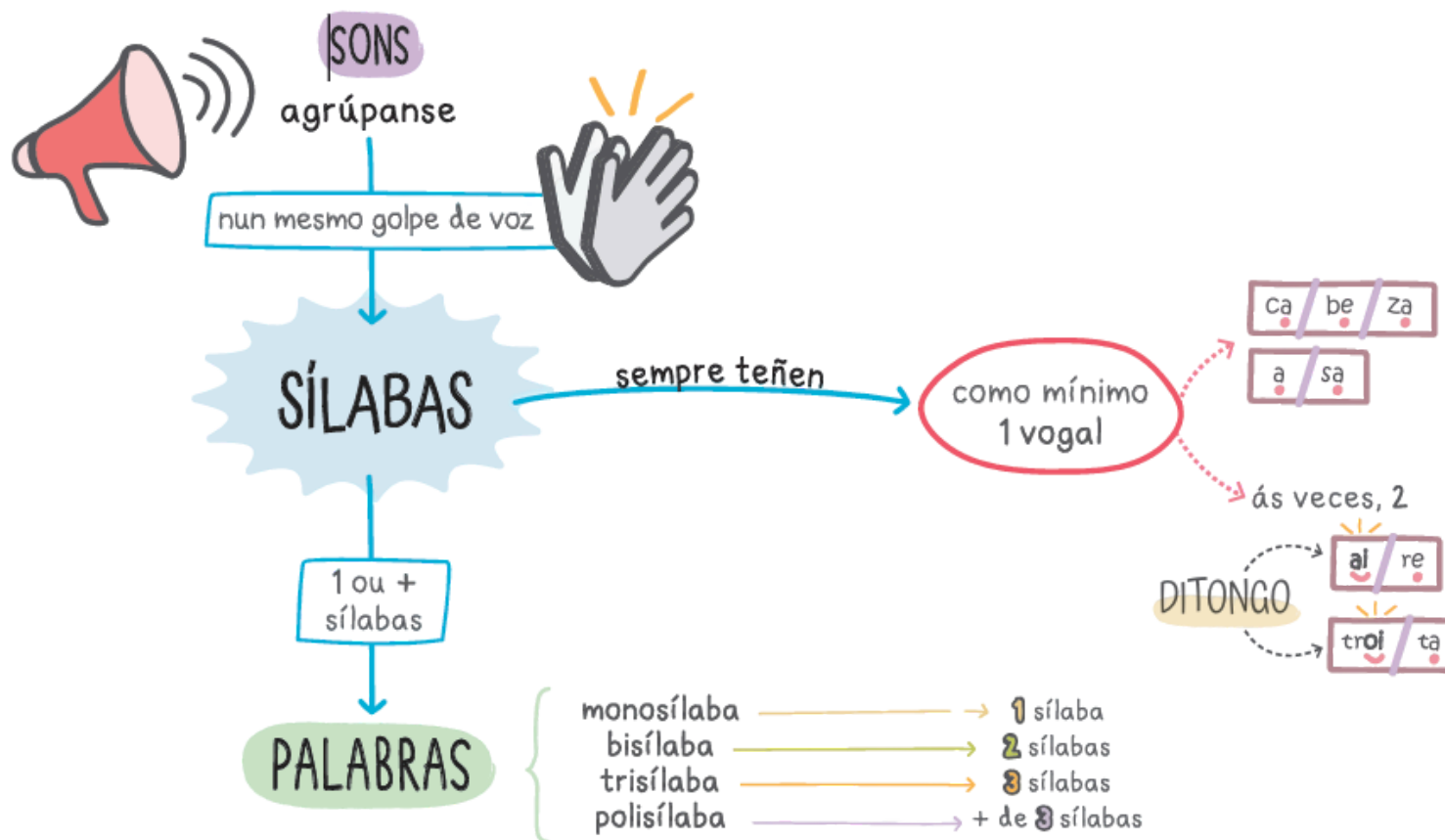

UNIDADE 2

CLASES DE PALABRAS

As **palabras** son conxuntos de sons cun significado e se poden **dividir** en **sílabas**.

A SÍLABA CLASES DE SÍLABAS

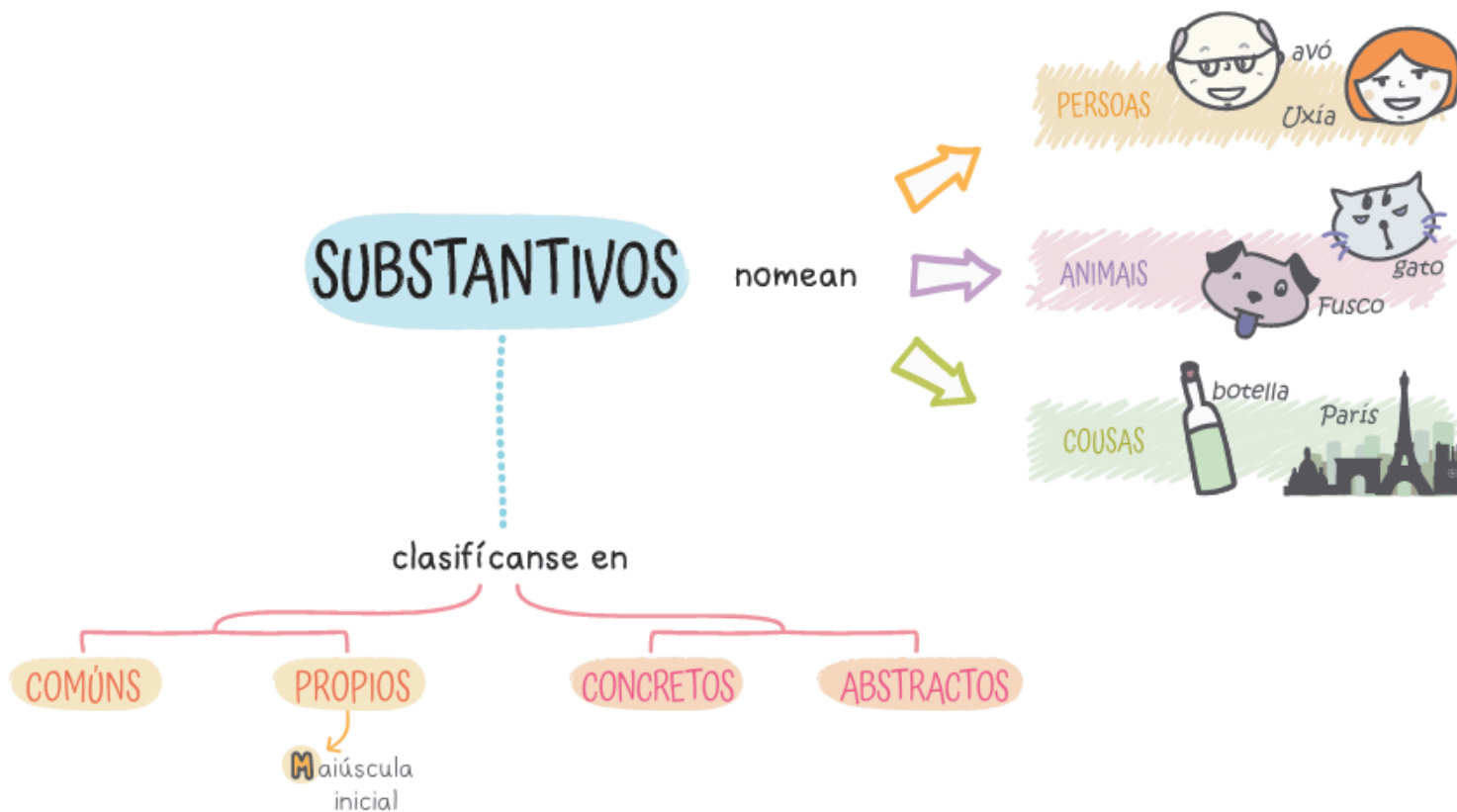
UNIDADE

3

O SUBSTANTIVO

Son palabras que serven para **nomear** persoas, animais ou cousas.

O SUBSTANTIVO

UNIDADE 4

O ADXECTIVO

Son palabras que **describen** como son os substantivos: as persoas, animais ou cousas,

O ADXECTIVO

UNIDADE 5

O ARTIGO

Son palabras que acompañan ao substantivo, indicando se é masculino/femenino ou singular/plural. Se coñecemos o substantivo chámanse **determinados**, e se non o coñecemos chámanse **indeterminados**. Teñen o **mesmo xénero e número** co substantivo que acompañan.

Determinado

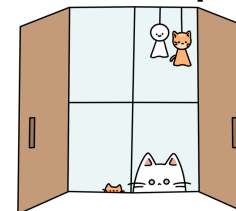
O neno xoga no parque

Sabemos que é ese neno en concreto.

Indeterminado

Un gato entrou pola fiestra

Non sabemos cal é o gato, pode ser calquera.

	SINGULAR		PLURAL	
	MASCULINO	FEMININO	MASCULINO	FEMININO
ARTIGOS DETERMINADOS	o	a	os	as
ARTIGOS INDETERMINADOS	un	unha	uns	unhas

UNIDADE

6

OS DEMOSTRATIVOS

Son palabras que usamos para sinalar as cousas segundo a **distancia** que están da persoa que fala. Teñen o **mesmo xénero** e **número** co substantivo que acompañan.

Proximidade

Distancia media

Distancia media

Eses libros son vosos.

Esa mochila está rota.

Aquela casa é de cor azul.

	SINGULAR		PLURAL		NEUTRO
	MASCULINO	FEMININO	MASCULINO	FEMININO	
PROXIMIDADE	este	esta	estes	estas	isto
DISTANCIA MEDIA	ese	esa	eses	esas	iso
AFASTAMENTO	aquel	aquela	aqueles	aquelas	aquilo

UNIDADE 7

OS POSESIVOS

Son palabras que usamos para indicar a quen **pertence** o ser ou o obxecto que acompaña ao substantivo. Teñen o **mesmo xénero e número** co substantivo que acompañan.

Os posesivos

Por norma, os posesivos levan diante o artigo determinado no xénero e no número correspondente (**o meu, a miña, as vosas, a súa...**).

		SINGULAR		PLURAL	
		MASCULINO	FEMININO	MASCULINO	FEMININO
UN POSUIDOR	1. ^a persoa	meu	miña	meus	miñas
	2. ^a persoa	teu	túa	teus	túas
	3. ^a persoa	seu	súa	seus	súas
VARIOS POSUIDORES	1. ^a persoa	noso	nosa	nosos	nosas
	2. ^a persoa	voso	vosa	vosos	vosas
	3. ^a persoa	seu	súa	seus	súas

UNIDADE

8

OS NUMERAIS

Son palabras que acompañan ao substantivo e expresan cantidade (**cardinal**) ou orden (**ordinal**).

NUMERAIS CARDINAIS				NUMERAIS ORDINAIS			
1	un unha	9	nove	1. ^o 1. ^a	primeiro primeira	9. ^o 9. ^a	noveno novena
2	dous dúas	10	dez	2. ^o 2. ^a	segundo segunda	10. ^o 10. ^a	décimo décima
3	tres	20	vinte	3. ^o 3. ^a	terceiro terceira	21. ^o 21. ^a	vixésimo primeiro vixésimo primeira
4	catro	21	vinte e un vinte e unha	4. ^o 4. ^a	cuarto cuarta	30. ^o 30. ^a	trixésimo trixésima
5	cinco	30	trinta	5. ^o 5. ^a	quinto quinta	40. ^o 40. ^a	cuadraxésimo cuadraxésima
6	seis	40	corenta	6. ^o 6. ^a	sexto sexta	90. ^o 90. ^a	nonaxésimo nonaxésima
7	sete	100	cen	7. ^o 7. ^a	sétimo sétima	100. ^o 100. ^a	centésimo centésima
8	oito	101	cento un cento unha	8. ^o 8. ^a	oitavo oitava	1000. ^o 1000. ^a	milésimo milésima

UNIDADE 9 OS PRONOMES PERSOAIS

Son palabras que serven para **nomear as persoas** sen decir o seu nome. **Mesmo xénero e número** co substantivo ao que substitúen.

Oración **cos nomes**
Alex e Bea son mestres.

Oración **con pronomes**
Eles son mestres

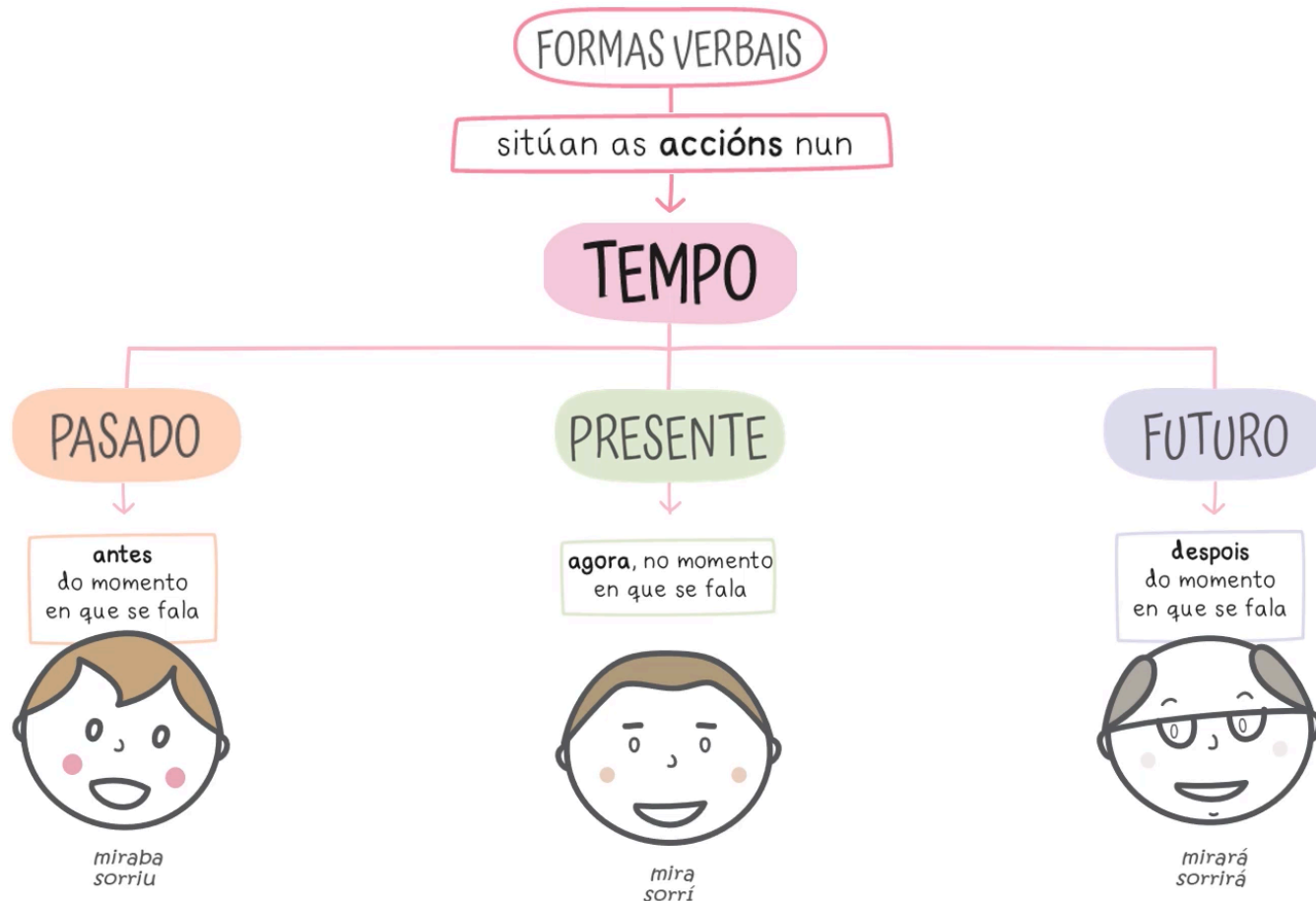
Os pronomes persoais		
	Persoa	Pronome
Singular	1ª	eu
	2ª	ti
	3ª	el / ela
Plural	1ª	nós
	2ª	vós
	3ª	eles / elas

UNIDADE 10

OS VERBOS

Son palabras que serven para expresar **accións**. Según o **tempo** en que se realiza a acción, falamos de **pasado** (o que xa sucedeu), **presente** (o que sucede neste momento) e **futuro** (o que todavía non sucedeu).

SANTILLANA

UNIDADE 11

AS ORACIÓNS

As oracións son un conxunto de palabras que teñen al menos **un verbo ou acción**. Senón existe ese verbo ou acción, chámanse frases.

Frase (non ten verbo/acción)

Que cadela tan fermosa!

Oración (ten verbo/acción)

A cadela **corre** polo parque

As oracións teñen **suxeito** (persoa, animal ou cousa que realiza a acción) e **predicado** (aquele que está a facer o suxeito).

Oración	Suxeito quen fai a acción?	Predicado que fai?
A nena le un libro.	A nena	le un libro
O meu can corre polo parque.	O meu can	corre polo parque
Os nenos xogan no patio.	Os nenos	xogan no patio

● **Suxeito** → quen fai a acción.
● **Predicado** → que fai o suxeito. Sempre ten un verbo.

UNIDADE 12

CLASES DE ORACIONES

Según a intención que se ten á hora de falar, encontramos diversos tipos de oracións:

Tipo	Para que serve?	Exemplo
 Enunciativa	Serve para contar, afirmar ou negar algo que pasa. É a oración máis común que usamos.	<i>O gato dorme no sofá. Hoxe non hai escola.</i>
 Interrogativa	Serve para facer preguntas. Sempre vai entre signos de interrogación ¿ ?	<i>Onde está o meu libro? Que queres merendar?</i>
 Exclamativa	Serve para expresar sentimentos fortes: sorpresa, alegría, medo ou admiración. Vai entre signos de exclamación ¡ !	<i>Que bonito é o mar! Que susto pasei!</i>
 Exhortativa ou imperativa	Serve para dar ordes, pedir cousas ou prohibir algo. Úsase moito para mandar ou rogar.	<i>Abre a fiestra, por favor. Non corras polo corredor!</i>
 Dubitativa	Serve para expresar dúbida ou incerteza, cando non estamos seguros de algo. Adoita levar palabras como tal vez , quizais , igual .	<i>Tal vez mañá chova. Igual non veño á festa.</i>